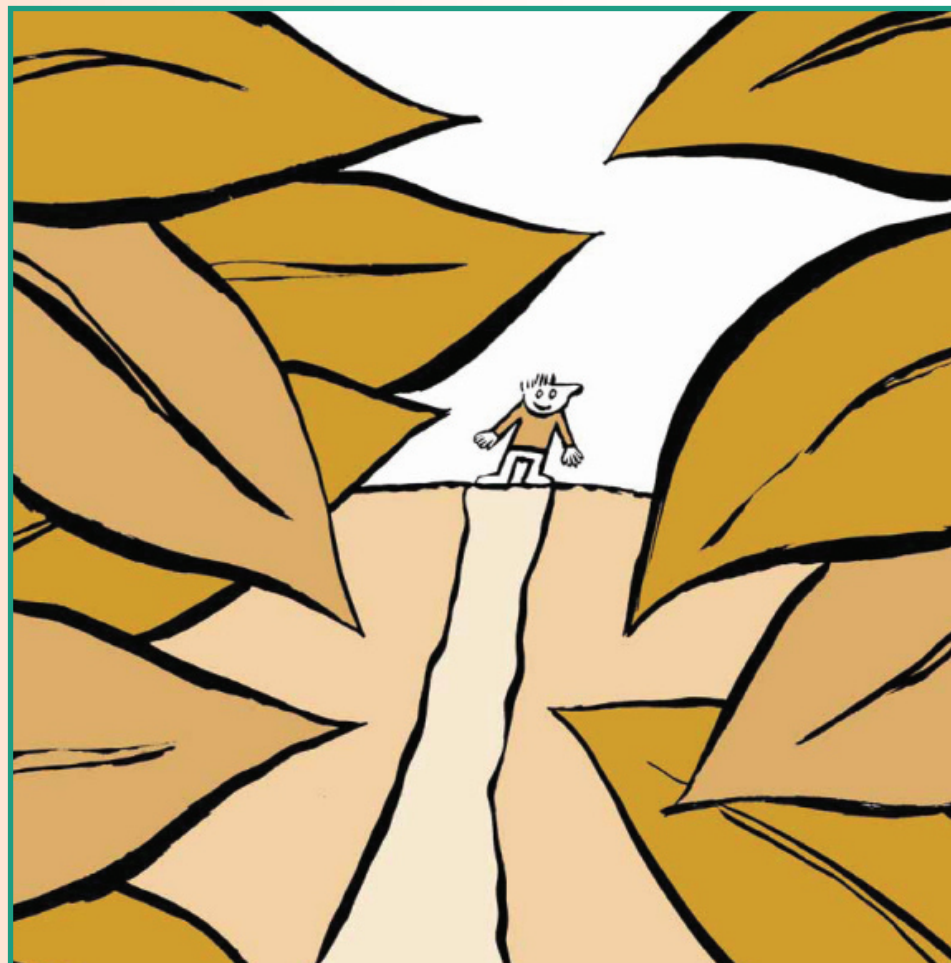

AZ ERDŐBEN

Készítette: Iván Zsuzsanna
Zágon Bertalanné

SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI
ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIÁK

A 5. ÉVFOLYAM

MODULVÁZLAT

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. RÁHANGOLÁS, A FELDOLGOZÁS ELŐKÉSZÍTÉSE					
I. a) Mit tudunk az erdőről?					
A)	A diákok felelevenítik az erdőről eddig szerzett ismereteiket. 10 perc	Tanultak alkalmazása, meglévő ismeretek mozgósítása, beszélőkészség, szókincsfejlesztés	Frontális osztálymunka – beszélgetőkör		Rajzlap, íróeszköz, párokban azonos képeslap (pl. Természetbúvár magyar kutyafajták sorozata), szókártyák
B)	Párok alakítása: pl. azonos képeslapokkal, szókártyákkal (erdővel, kapcsolatos szavakkal). (A továbbiakban ezek a párok dolgoznak együtt.) Az erdő haszna – párokban összegyűjtik a tanulók, hogyan gondolnak az erdő jelentőségéről. Rövid ismertetőt készítenek (a kivitelezés tetszőleges). 10 perc	Együttműködés, gondolkodás, kreativitás	Páros munka – megbeszélés	D1 (Tóth Árpád: <i>A fá</i>)	Csomagolópapír, színes ceruza

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
C)	<p>Csoportalakítás: a tanulók közt véletlenszerűen kiosztjuk a fa részeinek neveit tartalmazó szókétyákat (ahány csoportot tervezünk, annyiféle szókétya legyen, s mindegyik típusból annyi darab, amennyi a kialakítandó csoportok létszáma). Az azonos tartalmú szókétyákat húzó tanulók alkotnak egy csoportot. (A továbbiakban ezek a csoportok dolgoznak együtt.) Eloolvassák a diákok, vagy a felolvasó felolvassa Tóth Árpád: <i>A fa</i> c. versét, majd beszélgetnek arról, hogy miért pusztulnak a fák? A diákok közös véleményét alkotnak a témáról. 10 perc</p>	Figyelem, logikus gondolkodás, együttműködés	Kooperatív tanulás – csoportalakítás, megbeszélés, közös véleményalkotás	D1 (Tóth Árpád: <i>A fa</i>)	
I. b) Hova menjünk kirándulni?					
A)	<p>A tanulók kört alkotnak, a tanár ismerteti az idő és a távolság korlátait (helyi adottságoktól, anyagi lehetőségektől függ). A tanulók javaslatokat tesznek, a legtöbb javaslatot kapott ötletet valósítják meg. 5 perc</p>	Döntéskészség, önbizalom, ötletesség	Frontális osztálymunka – beszélgetőkör		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. c) Hogyan viselkedjünk? Saját tízparancsolat összeállítása					
A)	A csoporttagok megalkotják saját szabályaikat az erdőjárásról és a csoportmunkáról. Rövid bemutatás alapján megismerik egymás szabályait. 15 perc	Ismeretek alkalmazása, kritikai érzék, együttműködés	Kooperatív tanulás – szóforgó, majd csoportforgó	D2 (Az erdő tízparancsolata)	Rajzlap, íróeszköz
B)	A tanulópárok összeállítják az erdő látogatóinak szabályzatát: rövid bemutatás alapján megismerik egymás szabályait. 15 perc	Alkotókészség, ötletesség, következtetés	Páros munka – megbeszélés		Csomagolópapír, színes ceruza
C)	Az erdő látogatóinak szabályzata, mit szabad és mit nem – figyelmeztető táblák tervezése: rövid bemutatás alapján megismerik egymás szabályait. 15 perc	Alkotókészség, ötletesség, következtetés	Kooperatív tanulás – feladatmegosztás		Csomagolópapír, színes ceruza
I. d) Mit vigyünk magunkkal?					

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
A)	<p>A diákok csoportonként megbeszélik a következőket.</p> <p>A túrához, a feladatok „megoldásához” legszükségesebb felszerelés jegyzékének összeállítása</p> <p>Mi az, ami egyénileg mindenkinek szükséges, és mi az, amiből elegendő csoportonként egy-egy?</p> <p>A terepmunkához szükséges feladatokat: jegyző, gyűjtőgető, határozó, rajzoló, fotózó, dicsérő stb.</p> <p style="text-align: right;">5 perc</p>	Beszédképesség, tolerancia, szervezőképesség, együttműködés	Kooperatív tanulás – ötletroham, konszenzus kialakítása		
II. ÚJ TARTALOM FELDOLGOZÁSA					
II. a) Ráhangolás					
A)	<p>A fa növekedése – játék</p> <p>Mozgásos bemutatással végigkövetik a diákok a fa növekedésének mozzanatait: a hó alatt nyugvó mag, a lassan kibújó gyenge hajtások egyre erősödnek, a fény felé törekednek, megerősödnek, nagyra nőnek, virágoznak, termést érlelnek, majd lepottyantják a terméseiket, lehullatják a lombjukat.</p> <p style="text-align: right;">5 perc</p>	Utánzóképesség, beleélés	Frontális osztálymunka – játék, utánzás		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B)	Az erdő hangjai – a tanulók leguggolnak, és csendben megszámlálják, hogy 2 perc alatt hány különböző hangot hallanak. Megbeszélik, majd próbálják azonosítani a hangokat. 5 perc	Felfedezés, figyelmes hallgatás, koncentráció	Frontális osztálymunka – önálló munka		
II. b) Az erdő felfedezése					
A)	A diákok kijelölik a megvizsgálandó területet (ne legyen túl nagy, a tanár által ellenőrizhető legyen); a határookra (jellegzetes fa, ismertető tábla, esőbeálló) jól felismerhető „jelzést” tesznek, pl. színes szalagokat helyeznek el. A tanár kontrollálja, győződjön meg arról, hogy a gyerekek tudják, milyen területet járhatnak be. Ha nem egyértelmű a gyerekek számára, közösen végigmennek az útvonalon. Ezek után indulhat a terepmunka a „felfedező feljegyzéseink” alapján. 40 perc	Megfigyelés, kreativitás, önfegyelem, együttműködés, gondolkodás	Frontális osztálymunka – megbeszélés – egyéni kutatómunka	D3 (Felfedező feljegyzéseink – munkafüzet)	
B)	A terület kijelölése, lásd fent. Felfedezés a „munkalap” alapján. 40 perc	Megfigyelés, kreativitás, önfegyelem, együttműködés, ismeretek alkalmazása	Frontális osztálymunka – megbeszélés – egyéni kutatómunka	D4 (Munkalap az erdő felfedezéséhez)	
II. c) Bemutató, az élmények megosztása					

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
A)	A párok a felfedezett különleges helyeiket röviden, élményszerűen bemutatják. 20 perc	Kommunikáció, előadókészség, szókinccs	Frontális osztálymunka – bemutatás		
B)	A csoportok ismertetik munkalapjaik megoldásait, kiválasztják azt a két feladatot, ami számukra legérdekesebb volt, és ezekről röviden beszélnek a többieknek. 20 perc	Kommunikáció, előadókészség,	Frontális osztálymunka – bemutatás csoportban, megbeszélés		

III. AZ ÚJ TARTALOM ÖSSZEFOGLALÁSA, ELLENŐRZÉS ÉS ÉRTÉKELÉS

III. a) Összefoglalás

A)	Óriásposzttert készítenek a diákok a látottakról, lehetőleg az erdőben található természetes anyagok felhasználásával, ötletes, különböző technikákkal. A gyűjtés szabályaira hívja fel a tanár a gyerekek figyelmét. 20 perc	Együttműködés, szervezőkészség, memória	Kooperatív tanulás – mozaik, feladatmegosztás		Csomagolópapír, színes ceruza, gyűjtött anyag,
B)	Szerepjáték: mit jelent nekem az erdő? A diákok a szókérttyákön szereplő élőlények véleményét jelenítik meg beleélő játékkal vagy szavakkal, saját választásuk szerint. Az előre elkészített kártyákból mindenki húz egyet, és röviden (létszámtól függ) bemutatja. Videofelvételt készítenek. 20 perc	Empátia, fantázia, gondolkodás, kifejezőkészség	Dráma – szerepjáték		P1 (Szókérttyák), videokamera

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
C)	Részlet egy fa naplójából. A tanulók beleképzelik magukat az erdő egyik fájának helyébe, és leírják (a kirándulás napján átélt) élményeiket. Akinek van kedve, felolvassa. 20 perc	Empátia, fantázia, memória, gondolkodás, kifejezőkészség	Frontális osztálymunka – önálló munka		Papír, íróeszköz
III. b) Értékelés					
A)	Kiállítást készítenek a diákok a poszterekből, munkalapokból, feljegyzésekből. Megtekinthetik egymásét, majd véleményt mondanak. 15 perc	Észtétikai érzék, alkotókészség, egymás iránti figyelem, véleményalkotás	Frontális osztálymunka – kiállítás – megbeszélés		
B)	Videofelvételt készítenek a diákok a szerepjátékról, közösen megnézik, majd megbeszélik a látottakat. 15 perc	Önértékelés, kritikai érzék fejlesztése	Frontális osztálymunka – megbeszélés		Videolejátszó
C)	A napló megjelentetése az iskolaújságban, faliújságon 15 perc	Önértékelés, önbizalom, egymás iránti figyelem			
D)	A foglalkozást az értékelőlap alapján értékelik. (A tanár összesíti a visszajelzéseket, és egy közösségi foglalkozáson – osztályfőnöki órán – megbeszéli tanulóival.) 15 perc	Önkritika, kritika, reflexió, kifejezőkészség,	Frontális osztálymunka – önálló munka, megbeszélés		P2 (Értékelőlap)

Mellékletek

P1 SZÓKÁRTYÁK

Kocsányos tölgy

Egybibés galagonya (galagonyabokor)

Gyöngyvirág

Taplógomba

Gyilkos galóca

Zuzmó

Éti csiga

Szarvasbogár

Betűzőszú

Erdei vöröshangya

Nagy fakopáncs

Erdei fülesbagoly

Erdei egér

Sün

Vakond

Vaddisznó

Kiránduló

Természetvédő

Vadász

Természetfotós

Erdész

Fakitermelő

P2 A FOGLAKOZÁST ÉRTÉKELŐ LAP

JELLEMEZD A FOGLALKOZÁST!

A) Karikázd be a megfelelő számot az alábbi jelentéseknek megfelelően!

1 = egyáltalán nem; 2 = kicsit; 3 = közepesen; 4 = nagyon; 5 = teljes mértékben

Szórakoztató volt	1	2	3	4	5
Érdekes volt	1	2	3	4	5
Tanulságos volt	1	2	3	4	5
Sok mindent csináltunk	1	2	3	4	5
Jó volt együtt dolgozni a társaimmal	1	2	3	4	5
Minden kérdésre kaptam választ	1	2	3	4	5
Sok volt az újdonság	1	2	3	4	5
Hasznos volt	1	2	3	4	5
A tanár jól felkészült	1	2	3	4	5
Szívesen vettünk részt a feladatokban	1	2	3	4	5
Megértettük, hogy mi a foglalkozás célja	1	2	3	4	5

B) Sorold fel azt a három dolgot, ami a foglalkozáson a legjobban tetszett!

Indokold választásodat!

1.

2.

3.

C) Sorold fel azt a három dolgot, ami a foglalkozásokon a legkevésbé tetszett!

Indokold választásodat!

1.

2.

3.